DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-453-8-10

ПРОГРАМУВАННЯ ЯК ФУНДАМЕНТ СУЧАСНОЇ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ: ВПЛИВ НА МИСЛЕННЯ, КОМУНІКАЦІЮ ТА ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Левченков Є. О.
аспірант кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

У сучасному світі програмування виходить за межі суто технічної діяльності, стаючи ключовим фактором формування цифрової культури. Воно не лише впливає на спосіб мислення та вирішення проблем, але й змінює соціальні взаємодії, відкриваючи нові можливості для творчості та доступу до інформації. Зростання значення програмування в освітніх програмах допомагає виховати нове покоління з високим рівнем цифрової грамотності та сприяє розширенню доступу до технологічних знань незалежно від місця проживання. Це підкреслює важливість інноваційних підходів до навчання програмуванню, що відкривають двері для залучення ширшої аудиторії до світу технологій і культури.

Програмування є важливим елементом формування сучасної цифрової культури, і його вплив на різні аспекти суспільного життя важко переоцінити. Одним із ключових аспектів є розвиток алгоритмічного мислення, що є невід'ємною частиною навчальних процесів і підготовки сучасних фахівців. Як зазначає Малорян В. Л., формування алгоритмічної культури майбутніх вчителів інформатики є критично важливим, оскільки саме ця культура дозволяє їм розвивати у студентів здатність до логічного і системного мислення [1].

Алгоритмічне мислення, розвинене через програмування, трансформує не тільки освітній процес, але й спосіб аналізу та вирішення проблем у різних сферах життя. Ця здатність до структурування інформації та побудови чітких логічних послідовностей відображається на ефективності комунікації та взаємодії у сучасному цифровому просторі. Терепищий С. О. підкреслює, що сучасні освітні ландшафти потребують інтеграції інноваційних методів навчання, які дозволяють формувати навички, актуальні для швидко змінюваного інформаційного середовища [3].

Важливим фактором розвитку цифрової культури є нові методи навчання програмуванню, що роблять цей процес доступнішим для широкої аудиторії. Одним із прикладів є концепція програмування без мов програмування, відома як графічна поліглот-концепція. Як зазначають Вельбицький І. В. та Дем'яненко В. Б., ця концепція спрямована на те, щоб зробити навчання програмуванню інтуїтивнішим і легшим для освоєння [2]. Використання таких методів дозволяє залучати більше людей до вивчення програмування, незалежно від їхньої початкової підготовки.

Окрім розвитку алгоритмічного мислення та впровадження інноваційних методів навчання, програмування формує ціннісну основу сучасної цифрової культури. Ця основа полягає у розвитку колективного підходу до вирішення проблем, адже програмування часто передбачає командну роботу над проєктами. У процесі створення програмного забезпечення чи веб-додатків студенти та професіонали опановують не лише технічні навички, але й розвивають здатність до співпраці, комунікації та творчого вирішення завдань. Як зазначає Терепищий С. О., сучасні освітні ландшафти акцентують увагу на взаємодії та обміні знаннями як невід'ємній частині навчання [3].

Водночас програмування дозволяє людям різних вікових груп знаходити своє місце у цифровому середовищі, яке постійно розвивається. Інноваційні методи навчання, такі як програмування на базі візуальних інтерфейсів та використання блокових редакторів коду, сприяють створенню інклюзивного навчального простору, де навіть новачки можуть швидко отримати базові навички. Це не тільки робить програмування доступнішим, але й сприяє розвитку вмінь вирішувати проблеми в межах різних дисциплін, інтегруючи знання в інші галузі, такі як економіка, мистецтво та соціальні науки.

Варто також зазначити, що програмування, будучи інструментом для творчого самовираження, відіграє важливу роль у формуванні особистості. Через розробку програм та створення цифрового контенту люди мають можливість реалізувати свої ідеї, досліджувати нові способи комунікації та створювати інноваційні рішення. Це стимулює розвиток критичного мислення та здатності адаптуватися до змін, що є важливими навичками для життя у сучасному світі. Такий підхід допомагає формувати не лише цифрову грамотність, але й громадянську відповідальність, де програмування стає засобом для вирішення соціальних викликів і створення позитивних змін у суспільстві.

Література:

1. Малорян В. Л. Проблеми формування алгоритмічної культури майбутніх вчителів інформатики. 2005. https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1259/10.pdf?sequence=1

2. Вельбицький І. В., Дем'яненко В. Б. Програмування без мов програмування. Графічна поліглот-концепція програмування. *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 2 : Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2017. 19. С. 19–25.

3. Терепищий С. О. Сучасні освітні ландшафти. К. : «Фенікс», 2016. 309 с.

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-453-8-11

ВІЙНА ЯК ВИКЛИК ДЛЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: РОЛЬ ФІЛОСОФІЇ У ФОРМУВАННІ КОЛЕКТИВНОЇ СВІДОМОСТІ

Максим'як Т. Г.
аспірант кафедри філософії
Навчально науковий інститут філософії та соціальної політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Київ, Україна

На сьогоднішній день війна має величезний вплив на переосмислення поняття соціальної відповідальності. Кожен день ми стикаємося з вибором, який не тільки впливає на наше особисте життя, але й відображається на суспільстві в цілому. У часи конфлікту філософія виступає як інструмент, що допомагає осмислити складні моральні дилеми та сформувати колективну свідомість.

Не рідко в повсякденних розмовах можна почути вирази на кшталт «моя хата скраю», проте в умовах війни така позиція стає неприпустимою. Індивідуальна бездіяльність може призвести до колективної трагедії. Кожен громадянин, свідомо чи підсвідомо, впливає на хід подій, і саме філософія допомагає усвідомити цю відповідальність.

Війна змушує нас переосмислити наші цінності та пріоритети. Філософські концепції соціальної відповідальності набувають практичного значення, коли від наших рішень залежить безпека і добробут інших. Це стосується не лише військових чи політичних лідерів,